

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (esimene koda)

3. aprill 2014*

Tarbijakaitse — Direktiiv 93/13/EMÜ — Pangaga sõlmitud hüpoteeklaenu leping — Lepingutingimus, mis näeb ette vahekohtu erandliku kohtualluvuse — Panga poolt lepingu sõlmimisel edastatud teave vahekohtumenetluse kohta — Ebaõiglased tingimused — Hindamiskriteeriumid

Kohtuasjas C-342/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Szombathelyi Törvényszéki (Ungari) 16. mai 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 24. juunil 2013, menetluses

Katalin Sebestyén

versus

Zsolt Csaba Kóvári,

OTP Bank,

OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt,

Raiffeisen Bank Zrt,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Tizzano (ettekandja), kohtunikud A. Borg Barthet, E. Levits, S. Rodin ja F. Biltgen,

kohtujurist: N. Wahl,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 99 põhistatud määrusega,

on teinud järgmise

määruse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab seda, kuidas tõlgendada nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, lk 29; ELT eriväljaanne 15/02, lk 288) artikli 3 lõiget 1.

* Kohtumenetluse keel: ungari.

- 2 Taotlus esitati K. Sebestyéni ning Zsolt Csaba Kővári, OTP Banki, OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt ja Raiffeisen Bank Zrt vahelises kohtuvaidluses, mille ese on K. Sebestyéni taotlus tuvastada Raiffeisen Bank Zrt-ga hüpoteeklaenu andmiseks sõlmitud lepingus sisalduvate vahekohtuklauslite tühisus.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 93/13 põhjenduses 12 on märgitud:

„[...] käesolev direktiiv hõlmab eelkõige ainult neid lepingutingimusi, mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud; [...]”

- 4 Selle direktiivi artiklis 3 on sätestatud:

„1. Lepingutingimus, mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud, loetakse ebaõiglaseks, kui see on vastuolus heausksuse tingimusega ning kutsub esile lepinguosaliste lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste olulise tasakaalustamatuse, mis kahjustab tarbijat.

2. Tingimust ei loeta kunagi eraldi kokkulepituks, kui see on eelnevalt koostatud ning tarbija ei ole seetõttu saanud tingimust sisuliselt mõjutada, eriti eelnevalt koostatud tüüplepingute puhul.

Asjaolu, et tingimuse teatavad aspektid või üks konkreetne tingimus on eraldi kokku lepitud, ei välista käesoleva artikli kohaldamist lepingu ülejäänud osa suhtes, kui lepingu üldhinnangu põhjal selgub, et leping on ikkagi eelnevalt koostatud tüüpleping.

Kui müüja või teenuste osutaja väidab, et tüüptingimus on eraldi kokku lepitud, langeb selle tõendamiskohustus temale.

3. Lisa sisaldab soovituslikku ja mittetäielikku loetelu tingimustest, mida võib pidada ebaõiglasteks.”

- 5 Direktiivi artikli 4 lõike 1 kohaselt:

„Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, võetakse lepingutingimuse [ebaõigluse] hindamisel arvesse lepingu sõlmimise objektiks oleva kauba või teenuse laad[i] [ja kõiki lepingu sõlmimise hetkel esinenud sõlmimist mõjutanud asjaolusid ning kõiki teisi kõnealuse või muu lepingu tingimusi,] millest see sõltub.” [Tsitaati on parandatud Euroopa Kohtus, kuna direktiivi eestikeelne tõlge on ebatäpne.]

- 6 Direktiivi 93/13 artiklis 5 on ette nähtud:

„Lepingutes, mille kõik või teatavad tarbijale pakutavad tingimused esitatakse kirjalikult, peavad kõnealused tingimused olema koostatud lihtsas ja arusaadavas keeles. Kui tingimuse tähenduse suhtes on kahtlusi, tuleb kohaldada tarbijale kõige soodsamat tõlgendust. [...]”

- 7 Direktiivi artikli 6 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid sätestavad, et ebaõiglased tingimused lepingus, mille müüja või teenuste osutaja on [...] tarbijaga sõlminud, ei ole [siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustel] tarbijale siduvad ning [et leping jääb muus osas pooltele siduvaks, kui see saab kehtida ka ilma ebaõiglaste tingimusteta].” [Tsitaati on parandatud Euroopa Kohtus, kuna direktiivi eestikeelne tõlge on ebatäpne.]

- 8 Direktiivi lisas on loetletud direktiivi artikli 3 lõikes 3 nimetatud tingimused. Lisa punkti 1 alapunkt q on sõnastatud järgmiselt:

„Tingimused, mille eesmärk või tagajärg on:

[...]

- q) jätta tarbija ilma õigusest võtta õiguslikke meetmeid või kasutada mis tahes muud õiguskaitsevahendit või tarbija kõnealust õigust piirata, eelkõige nõudes, et tarbija kasutaks vaidluste lahendamiseks üksnes arbitraažimenetlust, mida õigusnormidega ei reguleerita, [...]”

Ungari õigus

- 9 1959. aasta seaduse nr IV tsiviilseadustiku rakendamise kohta (Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény) § 209 on põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis sõnastatud järgmiselt:

„1. Lepingu tüüptingimus ning tarbijalepingus eraldi kokku leppimata lepingutingimus on ebaõiglane, kui selles on poolte lepingust tulenevad õigused ja kohustused kindlaks määratud hea usu ja õigluse põhimõtet rikkudes, ühepoolset ja põhjendamata, tingimuse välja töötanud poolega lepingu sõlmiva poole kahjuks.

2. Lepingutingimuse ebaõigluse kindlakstegemisel tuleb hinnata kõiki lepingu sõlmimisel kehtinud asjaolusid, mis viisid lepingu sõlmimiseni, ning lepingutingimuses sätestatud teenuste olemust ja asjaomase tingimuse seost lepingu muude tingimuste või muude lepingutega.

3. Eraldi õigusnormis võib kindlaks määrata need tingimused, mida loetakse tarbijalepingus ebaõiglaseks või mida tuleb kuni vastupidise tõendamiseni lugeda ebaõiglaseks.

4. Ebaõiglasi lepingutingimusi puudutavaid sätteid ei saa kohaldada lepingutingimustele, milles sätestatakse põhisooritus või soorituse vastavus vastusooritusele.

5. Lepingutingimust ei loeta ebaõiglaseks, kui see on kehtestatud õigusnormis või õigusnormi alusel.”

- 10 1994. aasta seaduse nr LXXI vahekohtumenetluse kohta § 3 lõikes 1 on ette nähtud, et vaidlus lahendatakse üldise hagimenetluse asemel vahekohtumenetluses juhul, kui:

„a) vähemalt üks pooltest on kutsealasel majandustegevusega tegelev isik ning vaidlus on seotud selle tegevusega,

b) pooled võivad menetluse eseme suhtes vabalt kokku leppida ning

c) vahekohtumenetluse kasutamine on kokku lepitud vahekohtuklauslis.”

- 11 Nimetatud seaduse § 5 lõike 1 kohaselt on vahekohtu kokkulepe poolte kokkulepe anda vahekohtu lahendada nende vahel tekkinud või tekkida võivast kindlaksmääratud lepingulisest või lepinguvälisest suhtest tulenev vaidlus.

- 12 1994. aasta seaduse nr LXXI § 8 lõike 1 kohaselt peab kohus, kellele on esitatud hagiavaldus asjas, mille eseme suhtes on sõlmitud vahekohtu kokkulepe, jätma hagiavalduse pooli kohtusse kutsumata läbi vaatamata – välja arvatud § 54 kohaselt esitatud hagi korral – või lõpetama poole taotlusel menetluse, välja arvatud, kui ta leiab, et vahekohtu kokkulepet ei ole sõlmitud, et see on tühine, kehtetu või seda ei ole võimalik täita.

- 13 1994. aasta seaduse nr LXXI § 54 kohaselt ei saa vahekohtu otsust edasi kaevata. Kohtult võib nõuda ainult selle otsuse tühistamist sama seaduse §-s 55 loetletud alustel.
- 14 Valitsuse määruse nr 18/1999 ebaõiglaseks loetavate tingimuste kohta tarbijalepingutes (A fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Kormányrendelet) § 1 lõikes 1 on ette nähtud, et ebaõiglased on tarbijaga sõlmitud laenulepingu tingimused, mis
- „[...]
- i) välistavad tarbija õigusnormist või pooltevahelisest lepingust tulenevad vaidlustamisvõimalused või piiravad neid, välja arvatud juhul, kui need asendatakse mõne muu õigusnormist tuleneva vaidluste lahendamise korraga;
- [...]”

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 15 K. Sebestyén sõlmis 15. oktoobril 2008 Raiffeisen Bank Zrt-ga hüpoteeklaenu lepingu ja kokkuleppe hüpoteegi seadmise kohta. Nendes dokumentides leppisid pooled kokku, et laenulepingust ja kokkuleppest tulenevate vaidluste lahendamine kuulub, välja arvatud teatud eraldi ette nähtud erandite osas, Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbírósági (finants- ja kapitalituru alaline vahekohus) kolmest vahekohtunikust koosneva kolleegiumi alluvusse.
- 16 Pooled nägid nimetatud dokumentides ka ette, et maksekäsu menetluse ning võlgniku vastuväite alusel maksekäsu menetluse muutumisel hagimenetluseks kehtib olenevalt hagihinnast kas Pesti Központi kerületi Bírósági (Pesti kohus) või Fővárosi Bírósági (Budapesti kohus) erandlik kohtualluvus.
- 17 Nagu nähtub eelotsusetaotlusest, teavitas pank K. Sebestyéni enne hüpoteeklaenu lepingu ja hüpoteegi seadmise kokkuleppe allakirjutamist vahekohtumenetluse ja üldise kohtumenetluse suhtes kehtivate menetlusnormide erinevustest. Lisaks juhtis pank lepingu ja kokkuleppe allkirjastamisel K. Sebestyéni tähelepanu eelkõige asjaolule, et vahekohtumenetlus on üheastmeline menetlus ja edasikaebamisvõimalus puudub ning et vahekohtumenetluse algatamise ja läbiviimisega kaasnevad kulud ületavad tavaliselt üldise kohtumenetluse algatamise ja läbiviimise kulusid.
- 18 Leides aga, et nimetatud lepingus ja kokkuleppes sisalduvad vahekohtuklauslid seavad esiteks Raiffeisen Bank Zrt soodsamasse olukorda ja teiseks piiravad ebaõiglaseks tema põhiseadusega tagatud kohtumenetlusõigus- ja teovõimet, palus K. Sebestyén Szombathelyi Törvényszékil tuvastada nende lepingutingimuste tühisus.
- 19 Neil asjaoludel otsustas Szombathelyi Törvényszék menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas sellist lepingutingimust, mille kohaselt tarbija ning panga vahel sõlmitud laenulepinguga seotud vaidlused kuuluvad Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbírósági kolmest vahekohtunikust koosneva kolleegiumi erandlikku kohtualluvusse, tuleb lugeda [direktiivi 93/13] artikli 3 lõike 1 kohaselt ebaõiglaseks?
2. Kas sellist lepingutingimust, mille kohaselt tarbija ning panga vahel sõlmitud laenulepinguga seotud vaidlused kuuluvad lepingus sätestatud eranditega Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbírósági kolmest vahekohtunikust koosneva kolleegiumi erandlikku kohtualluvusse, tuleb lugeda direktiivi 93/13 artikli 3 lõike 1 kohaselt ebaõiglaseks, olenemata sellest, et laenulepingus on üldiselt viidatud 1994. aasta seaduses nr LXXI vahekohtumenetluse kohta [...] reguleeritud menetluse erinevustele võrreldes üldise kohtumenetlusega?”

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 20 Kui Euroopa Kohtule esitatud eelotsuse küsimusele võib vastuse selgelt tuletada kohtupraktikast või kui esitatud küsimusele antav vastus ei tekita põhjendatud kahtlust, võib Euroopa Kohus pärast kohtujuristi ärakuulamist igal ajal lahendada kohtuasja kodukorra artikli 99 kohaselt põhistatud määrusega.
- 21 Käesolevas kohtuasjas on selle sätte kohaldamine põhjendatud.
- 22 Esitatud küsimustega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 93/13 artikli 3 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et tarbija ja panga vahel sõlmitud hüpoteeklaenu lepingus sisalduv tingimus, mis näeb ette kõikide sellest lepingust tulenevate vaidluste suhtes sellise alaliselt tegutseva vahekohtu erandliku kohtualluvuse, mille otsuste peale ei saa siseriikliku õiguse kohaselt edasi kaevata, tuleb lugeda ebaõiglaseks selle sätte tähenduses ja seda ka juhul, kui tarbijat teavitati enne nimetatud lepingule allakirjutamist üldiselt vahekohtumenetluse ja üldise kohtumenetluse erinevustest.
- 23 Kõigepealt tuleb märkida, et direktiivi 93/13 artikli 3 lõike 1 kohaselt kuuluvad selle kohaldamisalasse üksnes tingimused, mis on kaupleja ning tarbija vahel sõlmitud lepingus ja mille suhtes ei ole eraldi kokku lepitud (kohtuotsus *Constructora Principado*, C-226/12, EU:C:2014:10, punkt 18).
- 24 Selles osas on nimetatud direktiivi artikli 3 lõikes 2 ette nähtud, et tingimust ei loeta kunagi eraldi kokkulepituks, kui see on eelnevalt koostatud ning tarbija ei ole seetõttu saanud tingimuse sisu mõjutada, eriti eelnevalt koostatud tüüplepingute puhul (kohtumäärus *Pohotovost*, C-76/10, EU:C:2010:685, punkt 57).
- 25 Ka tuleb täpsustada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on Euroopa Kohtul selles valdkonnas pädevus tõlgendada direktiivi 93/13 artikli 3 lõikes 1 ja direktiivi lisas kasutatud mõistet „ebaõiglane lepingutingimus” ning selgitada, milliseid kriteeriume võib või peab siseriiklik kohus arvesse võtma lepingutingimuse direktiivi sätetele vastavuse hindamisel, kusjuures see kohus peab otsustama neid kriteeriume arvesse võttes konkreetse lepingutingimuse kvalifikatsiooni üle asjaomase juhtumi asjaolusid arvestades. Sellest nähtub, et Euroopa Kohus peab piirduma eelotsusetaotluse esitanud kohtule selliste juhtnööride andmisega, millega viimane peab arvestama, hinnates kas asjassepuutuv tingimus on ebaõiglane (kohtuotsus *Aziz*, C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 66 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 26 Eeltoodud arvestades tuleb märkida, et direktiivi 93/13 artikli 3 lõige 1 määratleb heausksusele ning poolte lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste olulisele tasakaalustamatusele – mis kahjustab tarbijat – viidates vaid abstraktselt tunnused, mis muudavad ebaõiglaseks lepingutingimuse, mille osas ei ole eraldi kokku lepitud (vt kohtuotsused *Freiburger Kommunalbauten*, C-237/02, EU:C:2004:209, punkt 19, ja *Pannon GSM*, C-243/08, EU:C:2009:350, punkt 37).
- 27 Siinkohal on Euroopa Kohus juba otsustanud, et tuvastamaks, kas lepingutingimus kutsub esile lepinguosaliste lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste „olulise tasakaalustamatuse”, mis kahjustab tarbijat, tuleb pooltevahelise vastava kokkuleppe puudumisel eelkõige arvesse võtta siseriikliku õiguse kohaldamisele kuuluvaid sätteid. Sellise võrdleva analüüsi kaudu saab siseriiklik kohtus hinnata, kas ning mil moel seab leping tarbija ebasoodsamasse õiguslikku olukorda võrreldes sellega, mis on ette nähtud kehtivas siseriiklikus õiguses. Samuti oleks selleks vaja uurida tarbija õiguslikku olukorda, võttes seejuures arvesse neid vahendeid, mis talle annab siseriiklik õigus ebaõiglaste tingimuste kasutamise lõpetamiseks (vt kohtuotsus *Aziz*, EU:C:2013:164, punkt 68).
- 28 Seoses küsimusega, millistel asjaoludel tuleneb tasakaalustamatus „vastuolust heausksuse tingimusega”, tuleb tõdeda, et vastavalt direktiivi 93/13 põhjendusele 16 peab siseriiklik kohus kontrollima, kas kaupleja, kes kohtleb tarbijat ausalt ja õiglaselt, võis mõistlikult oodata, et tarbija nõustub sellise tingimusega eraldi kokku leppides (vt kohtuotsus *Aziz*, EU:C:2013:164, punkt 69).

- 29 Lisaks võetakse direktiivi artikli 4 lõike 1 kohaselt lepingutingimuse ebaõigluse hindamisel arvesse lepingu sõlmimise objektiks oleva kauba või teenuse laadi ning kõiki lepingu sõlmimise hetkel esinenud lepingu sõlmimist mõjutanud asjaolusid (kohtuotsused Pannon GSM, EU:C:2009:350, punkt 39, ja VB Pénzügyi Lízing, C-137/08, EU:C:2010:659, punkt 42). Eeltoodust tuleneb, et sellest seisukohast lähtuvalt tuleb hinnata ka tagajärgi, mis sellel tingimusel võivad lepingu suhtes kohaldatava õiguse raames olla – see nõuab siseriikliku õiguskorra analüüsimist (vt kohtuotsus Freiburger Kommunalbauten, EU:C:2004:2009, punkt 21, ja kohtumäärus Pohotovost', EU:C:2010:685, punkt 59).
- 30 Nimetatud kriteeriumide alusel peab Szombathelyi Törvényszék hindama, kas põhikohtuasjas vaidluse all olev vahekohtuklausel on ebaõiglane.
- 31 Siinkohal tuleb rõhutada, et direktiivi 93/13 lisa, millele viitab direktiivi artikli 3 lõige 3, sisaldab soovituslikku ja mittetäielikku loetelu tingimustest, mida võib pidada ebaõiglasteks (vt kohtuotsus Invitel, C-472/10, EU:C:2012:242, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika) ja mille hulgas sisalduvad lisa punkti 1 alapunktis q otseselt tingimused, mille eesmärk või tagajärg on jätta tarbija ilma õigusest võtta õiguslikke meetmeid või kasutada mis tahes muud õiguskaitsevahendit või tarbija kõnealust õigust piirata, eelkõige nõudes, et tarbija kasutaks vaidluste lahendamiseks üksnes vahekohtumenetlust, mida õigusnormidega ei reguleerita.
- 32 Euroopa Kohus on selle kohta otsustanud, et kuigi vaidlusaluse tingimuse ebaõiglust ei saa automaatselt kindlaks teha vaid direktiivi 93/13 lisa sisu alusel, on see lisa siiski oluline kriteerium, mille põhjal võib pädev kohus hinnata, kas tingimus on ebaõiglane (kohtuotsus Invitel, EU:C:2012:242, punkt 26).
- 33 Mis puudutab aga küsimust, kas sellist tingimust nagu põhikohtuasjas saab pidada ebaõiglaseks hoolimata asjaolust, et tarbijat teavitati enne lepingule allakirjutamist üldiselt vahekohtumenetluse ja üldise kohtumenetluse erinevustest, siis selle kohta on Euroopa Kohus direktiivi 93/13 artikli 5 kontekstis juba rõhutanud, et tarbijale on ülimalt oluline, et enne lepingu sõlmimist on teda teavitatud lepingu tingimustest ja lepingu sõlmimise tagajärgedest. Selle teabe alusel otsustab tarbija, kas ta soovib ennast siduda kaupleva eelnevalt koostatud tingimustel (kohtuotsus Constructora Principado, EU:C:2014:10, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 34 Isegi kui asuda seisukohale, et tarbijale enne lepingu allakirjutamist edastatud üldine teave vastab selle direktiivi artiklist 5 tulenevatele selguse ja läbipaistvuse nõuetele, ei saa ainuüksi selle asjaolu tõttu välistada, et selline tingimus, nagu on vaidluse all põhikohtuasjas, on ebaõiglane.
- 35 Kui asja arutav siseriiklik kohus jõuab järeldusele, et põhikohtuasjas vaidlusalune tingimus tuleb lugeda ebaõiglaseks direktiivi 93/13 tähenduses, tuleb meenutada, et nimetatud kohus peab vastavalt direktiivi artikli 6 lõikele 1 välja selgitama kõik tagajärjed, mis siseriikliku õiguse kohaselt sellest tulenevad, veendumaks, et kõnesolev tingimus ei ole tarbijale siduv (vt selle kohta kohtuotsus Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, EU:C:2009:615, punkt 59).
- 36 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb eelotsuse küsimustele vastata, et direktiivi 93/13 artikli 3 lõikeid 1 ja 3 ning selle direktiivi lisa punkti 1 alapunkti q tuleb tõlgendada nii, et asja lahendamise siseriiklik kohus peab tuvastama, kas tarbija ja panga vahel sõlmitud hüpoteeklaenu lepingus sisalduv tingimus, mis näeb ette kõikide sellest lepingust tulenevate vaidluste suhtes sellise alaliselt tegutseva vahekohtu erandliku kohtualluvuse, mille otsuste peale ei saa siseriikliku õiguse kohaselt edasi kaevata, tuleb kõiki selle lepingu sõlmimist mõjutanud asjaolusid arvestades lugeda ebaõiglaseks selle sätte tähenduses. Sellise hindamise raames peab siseriiklik kohus eelkõige:
- kontrollima, kas vaidlusaluse tingimuse eesmärgiks on jätta tarbija ilma õigusest võtta õiguslikke meetmeid või kasutada mis tahes muud õiguskaitsevahendit või tarbija kõnealust õigust piirata, ja

— arvestama asjaoluga, et tarbija üldine teavitamine enne asjaomase lepingu sõlmimist vahekohtumenetluse ja üldise kohtumenetluse erinevustest ei välista iseenesest, et see tingimus on ebaõiglane.

Jaatava vastuse korral tuleb nimetatud kohtul välja selgitada kõik tagajärjed, mis siseriikliku õiguse kohaselt sellest tulenevad, veendumaks, et kõnesolev tingimus ei ole tarbijale siduv.

Kohtukulud

³⁷ Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) määrab:

Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiivi 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes artikli 3 lõikeid 1 ja 3 ning selle direktiivi lisa punkti 1 alapunkti q tuleb tõlgendada nii, et asja lahendav siseriiklik kohus peab tuvastama, kas tarbija ja panga vahel sõlmitud hüpoteeklaenu lepingus sisalduv tingimus, mis näeb ette kõikide sellest lepingust tulenevate vaidluste suhtes sellise alaliselt tegutseva vahekohtu erandliku kohtualluvuse, mille otsuste peale ei saa siseriikliku õiguse kohaselt edasi kaevata, tuleb kõiki selle lepingu sõlmimist mõjutanud asjaolusid arvestades lugeda ebaõiglaseks selle sätte tähenduses. Sellise hindamise raames peab siseriiklik kohus eelkõige:

- kontrollima, kas vaidlusaluse tingimuse eesmärgiks on jätta tarbija ilma õigusest võtta õiguslikke meetmeid või kasutada mis tahes muud õiguskaitsevahendit või tarbija kõnealust õigust piirata, ja
- arvestama asjaoluga, et tarbija üldine teavitamine enne asjaomase lepingu sõlmimist vahekohtumenetluse ja üldise kohtumenetluse erinevustest ei välista iseenesest, et see tingimus on ebaõiglane.

Jaatava vastuse korral tuleb nimetatud kohtul välja selgitada kõik tagajärjed, mis siseriikliku õiguse kohaselt sellest tulenevad, veendumaks, et kõnesolev tingimus ei ole tarbijale siduv.

Allkirjad